

Ett kärleksbudskap för vår tid.

av Bengt-Åke Wennberg, Samarbetsdynamik AB

Katolska kyrkans socialfilosofi framstår som en befrielsefilosofi för den enskilda människan. Detta beror på att den sätter den enskilde i förgrunden, särskilt den fattige. Det beror dessutom på att ledande tankar i socialläran är att arbetet har ett försteg framför kapitalet och att arbetet har ett egenvärde som bland annat skall tjäna enskildas personliga utveckling och skaparkraft. (Reinhold Fahlbeck, 1999).

Denna blogg är inspirerad av en text av Reinhold Fahlbeck med titeln "Kyrkans sociallära – en lära för vår tid?". Bloggen är avsedd som en kort introduktion till min reflekterande sammanfattning av hans text som jag bifogar som en länk i slutet av denna blogg.

Ett skäl till att jag tar upp denna fråga är den kritik som alltmer kommit att riktas mot hur demokratin i dag tolkas och tillämpas. Det offentliga samtalet verkar allt mer ha avlägsnat sig från medborgarnas förståelse av skeendet. Det riskerar därför enligt många bedömare att leda in i totalitära strömningar. Den demokratiska utveckling som vi i västerlandet gynnats av har haft sin grund i den kristna kyrkan och dess kärleksbud (Lundberg 2021). Denna koppling negligeras i dag allt mer.

Fahlbecks text gjorde mig uppmärksam på att dagens analyser om samhällsfrågor i stort och i smått förnekar denna bakgrund. Jag menar därför att man i vår sekulära tid på något sätt behöver återskapa kärleksbudskapet utan att fastna i föråldrade religiösa föreställningar. Analyser och resonemang måste enligt min mening kompletteras och omformuleras med hjälp av den typ av resonemang som socialläran innehåller och som redovisas i Fahlbecks text.

Socialläran tar utgångspunkt i människan som ett unikt subjekt. När Fahlbeck i sin text frigör läran från all dogmatik och hänvisningar till Gud så blir den klarare och tydligare. Den fungerar då i sin egen rätt eftersom

SAMARBETSDYNAMIK AB
Ölsdalen 134, 693 91 Degerfors, telefon 070 590 94 30
Email: bengt-ake.wennberg@samarbetsdynamik.se
<http://www.samarbetsdynamik.se>

den därmed varken bygger på teoretiska spekulationer eller okända auktoriteter utan på människans historiska erfarenheter av att tillämpa kärleksbudet.

Den blir därmed också allmängiltig för alla trossamfund som bygger sin åskådning på ett liknande kärleksbud. Ett exempel på en sådan historisk erfarenhet, som de flesta föräldrar numera är bekanta med, är att konstruktiva beteendeförändringar hos deras barn sker just genom tillämpandet av kärleksbudet i samtal, överläggningar och åtgärder.

Men det räcker inte med ambitionen att vara god och tycka sig ha goda värderingar. Det visar sig också att det i praktiken är svårt att både som individ och som samhälle leva upp till kärleksbudets krav. Detta verkar vara särskilt svårt när det gäller den typ av samhällsfrågor vi i dag brottas med som exempelvis våld, gängkriminalitet, ojämlikhet, psykiskt påfrestande, arbetslöshet, yttrandefrihet etc. Socialläran försöker då att med hjälp av mänsklighetens historiska erfarenheter av liknande svårigheter mejsla fram några hållbara principer för hur samhället kan ordnas och hur vi människor kan handla för att hedra vårt ansvar för oss själva och för varandra.

Det som idag leder in i totalitära samhällen verkar vara att den ledande eliten negligerar dessa rimliga principer och istället försöker "konstruera" samhället utifrån sina egna abstrakta och teoretiska idéer och modeller. Man försöker exempelvis genom standardisering och andra påbud skaffa sig så stort inflytande och makt att man som samhällets huvudmän kan kontrollera och styra det kollektiva skeendet i den riktning man önskar (Andersson 2021).

Vi medborgare fångas in av regelverken. Vi förlorar vår handlingsfrihet och autonomi och kommer då inte att kunna ta den hänsyn som skulle behövas till de *enskilda unika* människor och *speciella* situationer vi möter på livets väg (Zaremba 2021). Vi blir alla stereotyper i ett stort "spel" (Heberlein 2021).

Jag tyckte detta blev mycket tydligt och konkret när jag läste Fahlbecks redogörelse, som jag just nu ser som ett hopp i mörkret.

Min reflekterande sammanfattning av Fahlbecks text kan du ladda ner som pdf här

https://menvart.se/Filerpdf/Inkongruens/Fahlbecks_beskrivning.pdf

Denna blogg kan laddas ner som pdf här

<http://menvart.se/Filerpdf/2021-bloggar/Blogg211007.pdf>

Referenser

Andersson L F m fl (2021): Ett ojämlikt Sverige. Stockholm: Arena.

<https://arenaide.se/rapporter/ett-ojamlikt-sverige/>

Fahlbeck R (1999): Kyrkans sociallära – en lära för vår tid? Stockholm: Juridisk tidskrift 1999-00, Nr 2, p 312.

<http://arbetsratt.juridicum.su.se/Filer/PDF/Reinhold/fahlbeck-kyrkans%20sociallara.pdf>

Heberlein A (2021) Fallet. Stockholm: Mondial

Lundberg J (2021): Därför är väst bäst. Artikel i nättidskriften Kvartal 19 Augusti 2021.

<https://mailchi.mp/4b6bcb19973f/nu-ppnas-frsta-luckan-i-kvartals-vaikalender-1043798?e=4450822da0>

Svensson M (2021): Vägen till träldom är kortare än vi tror. SvD 2021-10-02.

<https://www.svd.se/vagen-till-traldom-ar-kortare-an-vi-tror>

Zaremba M (2021): Så ska de fria läkarna bort – och din trygghet som patient minskas, DN
23 September 2021.

<https://www.dn.se/kultur/maciej-zaremba-sa-ska-de-fria-lakarna-bort-och-din-trygghet-som-patient-minskas>